

De Meerboei

Maandblad van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente IJmond

13^e jaargang nr. 5
18 augustus 2022

KERKDIENSTEN

Beverwijk, Meerstraat 62, aanvang 10.00 uur

14	aug	10.00	Ds. J. Kubacki Organist: Marco Bij de Vaate
28	aug	10.00	Br. A. de Jong Organist: Marco Bij de Vaate
11	sept	10.00	Ds. J. Kubacki, met Waterritueel Organist: Ronald Molenaar
25	sept	10.00	Ds. J. Klanderman, Vredesdienst Pianist: Justina Oosters
09	okt	10.00	Ds. J. Kubacki Organist: Ronald Molenaar
23	okt	10.00	Ds. J. Klanderman Organist: Ronald Molenaar

AGENDA

Wo	31	aug.	17.30	70+ maaltijd U dient zich hiervoor wel op te geven bij Zr. Hermien Fictoor: 0251 – 23 42 47 of Zr. Justina Oosters: 06 - 24 12 97 97
Zo	09	okt	11.30	Najaarsledenvergadering

HET INDIVIDU IN DEZE TIJD...

Ik geloof niet meer in het bestaan van een “goede Rus”, hoor ik steeds meer Oekraïense vrienden zeggen. En ik begrijp ze. Mede omdat ik zie wat er met en in mezelf gebeurt. Aan het begin van onze vakantie preekte ik nog in het Russisch. Het was in Letland, voor de Russischtalige Lutherse Gemeenschap in Riga. Ook in Estland had ik geen moeite om Russisch te gebruiken en in Litouwen had ik een heel gesprek in deze taal: met een jonge predikant van de lokale doperse gemeente (Wist u dat er in Litou-

wen Mennonieten bestonden? Ik ook niet!). Maar niet eens twee weken later en na slechts enkele dagen in Oekraïne voelde ik plotseling woede in me opkomen toen veel van onze burens in het hotel Russisch spraken. Toen werd Russisch plotseling ook voor mij de taal van de bezetter...

Ja, dat zijn van die veranderingen die je bij jezelf kan waarnemen hoewel je ze niet voor mogelijk hebt gehouden. Ooit was ik de enige in de klas die eindexamen Russisch deed terwijl de anderen het gelijk lieten vallen toen het in het schooljaar 1989/90 mogelijk werd. Ik vond het zo'n onzin! Voor mij was het de taal van Tolstoj, van Dostojevski en Boelgakov, van theologen en wijsgeren en van ontroerende romances die ik graag zong. Maar vooral geloofde ik toen al niet in een collectieve schuld. Ik vond die een piramidale onzin: ook in de godsdienstige context (de zgn. 'erfzonde').

Het collectieve vs. het individuele. In het verleden maakte ik me meerdere keren sterk voor dat tweede. Ik ging er niet mee akkoord dat het begrip

'individualisme' steeds meer in een kwade reuk kwam te staan: zeker in de kerkelijke kringen. Individualisme hoeft geen egocentrisme of egoïsme te zijn, schreef ik. Ik voelde me tenslotte ook een individualist: wel eentje met de gemeenschapszin (een uitdrukking die ik trouwens bij de doperse hoogleraar H.W. Meihuizen vandaan haalde). En ik vond het

altijd zo fantastisch wanneer Lukasz in gesprekken en discussies zijn favoriete denker Nikolaj Berdjajev (trouwens ook een Rus!) aanhaalde en in de geest van zijn personalisme stelde dat een persoon zijn status en intrinsieke waarde nooit aan een groep ontleende, dat ze zelf een 'existentieel centrum' vormde.

Ben ik nu van mening veranderd? Nee, dat ben ik zeker niet! Maar ik kan ook niet beweren dat ik een manier heb gevonden om mijn individualisme naar het moment te vertalen waarin we ons met z'n allen nu bevinden. Om het individu, een concrete mens, met zijn/haar identiteit, zijn/haar persoonlijke kenmerken en karaktertrekken boven [het belang van] de groep te plaatsen waar zij/hij, min of meer toevallig, toe behoort. Veel mensen feliciteerden me bijvoorbeeld met de tekst die ik enkele maanden geleden in 'Doopsgezind Plus' publiceerde waarin ik het verhaal van een kennis uit

Kyïv vertelde die zich niet kon voorstellen om mensen te doden en daarom Oekraïne ontvluchtte. Maar ik durfde die tekst nooit in het Oekraïens te vertalen terwijl ik bijvoorbeeld de uitspraken waarin ik het leveren van wapens aan Oekraïne steunde daarentegen gelijk ook in deze taal op Facebook zette...

Maar het gaat niet alleen om de oorlog. Dikwijls denk ik dat we überhaupt in een tijd leven waarin het groepsdenken regeert. Voortdurend hebben we het over ‘dé boeren’, ‘dé corpsballen’, ‘dé elite’, ‘dé rijken’, ‘dé minima’, ‘het gewone volk’. Alsof dit alles zegde terwijl het zo vaak helemaal niks zegt. Daar komen we echter nooit achter zolang we niet naar individuele menselijke verhalen gaan luisteren in plaats van uitsluitend naar het groepsverhaal.

Ik ga niemand beleren. En zeker de mensen niet die zelf bij een strijd betrokken zijn. Ik ben zelf nog niet aan het front geweest, ik hoefde nooit echt voor mijn leven te vrezen (waar ik me trouwens steeds meer voor schaam!) waardoor ik vind geen recht te hebben om woorden en daden te veroordelen van diegenen die deze ervaring wel hebben gemaakt en nog steeds aan het maken zijn. Wat moet ik toch tegen Ivans zwager zeggen die verwond in een militair hospitaal ligt. Of tegen de jongens uit de organisatie van de Oekraïense LHBT-soldaten die soms dingen zeggen waar ik plaatsvervangende schaamte voor voel? Ik zwijg en maak me maar enorme zorgen: over de morele schade die de oorlog onder ons aanricht.

Maar ik kan wel mijn eigen verhaal vertellen. En de verhalen van mijn vrienden. Zoals het verhaal van Pavel Levushkan, de predikant van de Russischtalige Lutherse Gemeenschap in Riga. Pavel is sinds dag 1 van deze oorlog bij de Oekraïense mensen betrokken en hij steunt ook van harte de Russische oppositie. 3 weken geleden zaten we voorafgaand aan mijn preek in zijn geloofsgemeenschap samen te lunchen en plotseling begon hij op zo’n scherpzinnige, heldere manier de huidige situatie in de wereld te analyseren: niet als een politicus maar als een theoloog en pastor, dat ik na enkele minuten naar hem geluisterd te hebben spontaan uitriep: *Je moet naar Nederland komen en daar precies hetzelfde vertellen: juist vanwege je achtergrond!* Een paar dagen geleden kreeg ik van hem een bericht dat zo’n bezoek mogelijk is. En nu hoop ik dat het ook tot stand komt. Dan zal ik mijn Russisch weer eens zinvol kunnen gebruiken...

Jarek Kubacki

OVER– EN VAN DE LEDEN

In memoriam

Op 28 juli is op 91 jarige leeftijd overleden **ds. Renderd Gaaikema**. Hij was na zijn emeritaat in 1993 bij ons actief als organist. Omdat ik niet alles van het verleden gedocumenteerd heb, weet ik niet precies vanaf wanneer hij in het orgelrooster vermeld stond. Ik vond nog een vermelding van 2009 en weet zeker wel dat hij nog in 2014 in het rooster stond. Dus is hij zeker 5 jaar bij ons organist geweest. Dat deed hij op zijn geheel eigen wijze, niet splend van papier, maar uit het hoofd.

De uitvaartplechtigheid had plaats in de Doopsgezinde kerk van Haarlem, waar hij de laatste 16 jaar van zijn werkzame leven predikant was. Mede namens onze gemeente ben ik samen met Jaap bij de uitvaartdienst aanwezig geweest. Wij hebben samen heel wat herinneringen liggen in Haarlem en kenden dus ook Renderd Gaaikema goed, een opgewekte aimabele man. Hij ruste in vrede.

Lucy Klanderman

Verhuisd

Zr en br. Overkamp-Makelaar zijn onlangs verhuisd van Westerheem naar:

Huis ter Wijck woning 205,
Plesmanweg 1,
1945 WK Beverwijk.
Nieuw telefoonnummer: 06-27158611.

Verjaardagen

18 augustus	br. J. Klanderman	76 jaar
20 augustus	zr. Y.J. Molenaar-Zwart	92 jaar
15 september	zr. D. Jansen-de Gooijer	90 jaar
22 september	zr. H. Meursing-Posthumus	94 jaar
29 september	zr. T.A. ten Hoeve-Hommes	86 jaar
09 oktober	zr. A.W. Overkamp-Makelaar	84 jaar

Wij wensen u allen een gezellige verjaardag toe!

Na de dienst van 26 juni liep de kerk echt vol. Zo'n 50 mensen kwamen af op het aangekondigde benefietconcert voor Oekraïne.

Zij kregen wel waar voor hun geld en dat lieten ze na afloop blijken: er kwam een mooi bedrag binnen.

Drie professionele musici brachten apart of in verschillende samenstellingen prachtige stukken muziek ten gehore. Een leuke afwisseling van dwarsfluit (Margiena v.d.Roest), cello (Elisabeth Moe) en piano (Justina Oosters). Na de Prayer for Oekraïne hoorden we alle drie in een Sonate van Bach.

Daarna cello en piano in drie wat kortere stukken gevolgd door dwarsfluit en piano; ook een prachtige combinatie. Justina had het druk, want toen speelde ze weer samen met celliste Elisabeth.

In de pauze werden de ons bekende borduurwerken verkocht, wat ook bij de opbrengst kwam. Na de pauze werden we verrast met wonderschone fluitklanken van Margiena vanaf het balkon achter ons. Ze kwam weer gauw naar beneden om samen met Justina stukken van Godard te spelen. De uitsmijter werd weer door alle drie samen gespeeld: een ballade van Godard en een (eigenlijk piano) trio van Haydn. Ik heb niet alle stukken opgenoemd, dan had u maar zelf moeten komen, maar op de mooie aankondigingsposter staat alles opgesomd. Het concert was sowieso een daverend succes!

Lucy Klanderman

**BENEFIETCONCERT
VOOR OUKRAÏNE**

26 JUNI 2022

Dwarsfluit: Margiena van der Roest
Cello: Elisabeth Moe
Piano: Justina Oosters

Bij de uitgang zal het mogelijk zijn voor ons project in Oekraïne te doneren. In de pauze zal ook origineel Oekraïens borduurwerk verkocht worden.

1 DWARSFLUIT, CELLO EN PIANO		4 CELLO EN PIANO	
Prayer for Ukraine	(tekst op achterkant)	M. Ponce	Estrellita
J. S. Bach Sonate	BWV 1031 (Allegro moderato – Siciliana – Allegro)	Rachmaninoff	Vocalise
		C. Saint Saens	Allegro
			Appassionata
2 CELLO EN PIANO		PAUZE	
C. Saint Saens	The Swan	5 DWARSFLUIT	
E. Elgar	Salut d'amour	C.A. Debussy	Syrinx
W. H. Squire	Bourée	6 DWARSFLUIT EN PIANO	
3 DWARSFLUIT EN PIANO		B. Godard	Idyll, Allegretto
Gluck	Minuet and Dance of the Blessed Spirits	7 DWARSFLUIT, CELLO EN PIANO	
C. A. Debussy	La fille aux cheveux de lin	Charles E. Lefebvre	Ballade
G. Fauré	Sicilienne	Joseph Haydn	Klavier-trio nr. 30 in D (Andantino piuttosto Allegretto - Vivace assai)

BIJ DE DIENSTEN /WAT GEWEEST

26 juni: ds.Jarek Kubacki hield een tweetalige dienst. Er was een aantal Oekraïeners in de kerk, die op deze manier ook alles van de dienst konden meekrijgen. Voor ons is dat wel even wennen, want dat betekende een gefragmenteerde dienst. Alle stukken tekst werden in het Oekraïens herhaald. Als je het Cyrilische schrift machtig bent, kun je het ook meelesen. De lezing was uit Johannes 17: *Ik bid niet dat u hen uit de wereld wegneemt, maar dat u hen bewaart voor de boze. Zij zijn niet van de wereld, zoals ik niet van de wereld ben.*

Jarek stelde in zijn overdenking dat de wereld waarin wij leven anders is dan de droom van Gods Koninkrijk. Het is onze taak om die droom van vrede en gerechtigheid te verwezenlijken en niet te wijken voor geweld.

10 juli: was volgens het normale patroon weer een dienst van Jarek en opnieuw een tweetalige. Ditmaal was de afwisseling tussen de twee talen wat veelvuldiger, d.w.z. dat hij na kortere stukjes tekst de vertaling liet volgen. Dat maakte het ons makkelijker de lijn van de overdenking vast te houden. Thema was uit Lucas 9: *De vossen hebben holen, de vogels in de lucht nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets waarop Hij het hoofd kan neerleggen.* Voorop de orde van dienst prijkt een foto van een dakloze bankslaper, een beeld van Timothy Schmalz.

De kern van Jareks betoog ging over geloof, wat dat voor je betekent. In dat kader citeerde hij een credo van Remco Campert: *Ik geloof in een rivier, die stroomt van zee naar de bergen. Ik vraag van poëzie niet meer dan die rivier in kaart te brengen. – Ik wil geen water uit de rotsen slaan, maar ik wil water naar de rotsen dragen, droge zwarte rots wordt blauwe waterrots. – maar de kranten willen het anders, willen droog en zwart van koppen staan, werpen dammen op en dwingen rechtsomkeert.*

24 juli: Ds. Jaap Klanderman had als thema “wandelen met God”, het thema van het vorige Doopsgezinde wereldcongres in Pennsylvania. Behalve met God kun je ook wandelen om het wandelen. Dat is uitgevonden door de 19^e -eeuwse doopsgezinde dominee Johannes Craandijk. Hij schreef 8 boeken over wandeltochten door het snel veranderende Nederland in de 2^e helft van de 19^e eeuw. Wandelde hij ook met God? Jaap trok in zijn overdenking o.a. lijnen met de Emmaüsgangers. De lezing was dan ook, naast Psalm 84, Lucas24: 25-32. Nu leven we ook in een snel veranderende wereld, zeker ook op sociaal gebied. Je zou de wandelingen van Craandijk eens over moeten doen in deze tijd.....

31 juli: Br.IJke Aalders uit Koog a/d Zaan, één van onze vaste voorgangers. Het thema van de dienst kreeg hij aangereikt door de weerman. Die liet een plaatje zien van wolken die een Jacobs ladder vormden. Verrassend hoe vaak je uitdrukkingen uit de bijbel tegenkomt! Hij zocht als lezingen Spreuken 19:18 erbij: *als er geen visioen is, is een gemeenschap teugelloos* en natuurlijk Genesis 28: 10-22. Daar wordt het verhaal van Jacob verteld, hoe hij zijn broer bedriegt en vlucht. Als de zon ondergaat en het donker wordt, gaat hij slapen en krijgt een droom (visioen?) en ziet een ladder uit de hemel komen. Omhoog naar God gaat zijn verdriet en omlaag komt troost. Zo kan hij weer verder en kan veel later het conflict met zijn broer bijleggen. Na het gevecht met de engel gaat voor hem ook de zon weer op. De verhalen uit de bijbel zijn een spiegel voor ons, nog steeds.

Lucy Klanderman

VIJGENTHEE UIT EIGEN TUIN....

Dat er vogels van verschillende pluimages rond onze kerk wonen, lopen en vliegen, is zo langzamerhand wel bij u bekend.

Onze koster is een ware ervaringsdeskundige op dit gebied. Na de vleermuis, pimpelmees, daklopers, kroonluchtertrappers en mensen die bij haar aanbellen om een aalmoes, stond er een paar weken geleden weer iemand op de stoep met wel een heel bijzonder beroep en met een daarbij behorend verzoek aan haar.

Een kale, door de zon gebruide man belde aan en vroeg aan Wendy of hij zo af en toe wat bladeren van onze vijgenboom mocht plukken. Hij vertelde dat zijn beroep: Orthomoleculair Epigenetisch Therapeut was (graag voor uzelf 3x achter elkaar herhalen zonder versprekingen). Een prachtig woord voor het spelletje Galgje zei Wendy later tegen mij.

De man wilde de vijgenbladeren plukken en daarna koken om ze vervolgens te verwerken tot thee en andere helende dranken. De bladeren schijnen een heilzame werking te hebben. Veel kwalen worden door het eten van de bladeren of het drinken van het sap verzacht...

Ik weet niet of u tijdens de bloeitijd van onze vijgenboom de trap naar de kerkzaal wel eens bent opgelopen? Zo ja, dan weet u dat de boom een zeer penetrante geur uitstoot. Eenvoudiger gezegd: Hij stinkt en niet zo'n klein beetje ook. De boom is prachtig, we zijn er heel blij mee maar de geur die ze verspreidt is niet te harden.

Ik persoonlijk ben dan ook niet erg benieuwd naar de smaak van vijgenblad thee of een salade van de bladeren. Verse vijgen, gekocht bij een

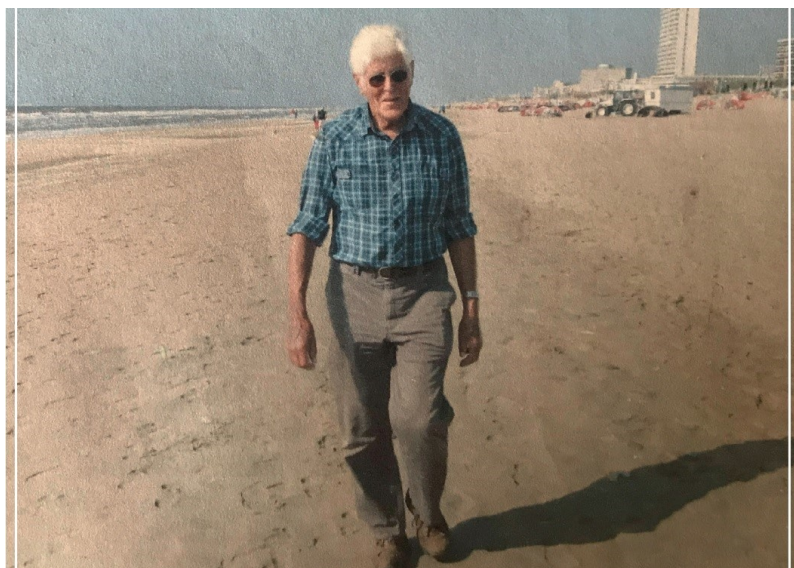
Turkse winkel is een heel ander verhaal. En misschien verkoopt deze winkelier ook wel vijgenthee. Ik zal bij een bezoek aan de Oosterse markt eens informatie gaan inwinnen. We hebben een mooi visitekaartje met zijn telefoonnummer van deze meneer gekregen dus, mocht u interesse hebben? Een belletje naar uw voorzitter en het komt voor elkaar. Ik houd het maar bij het kijken naar die prachtige boom die we toch van de ondergang hebben gered en de vijgenbladeren...uitermate geschikt als ondergoed voor Adam en Eva.

Puck Frerichs

COLLECTEROOSTER

14 augustus	Stichting Exodus
28 augustus	Gemeenschap DG Broederschapswerk
11 september	Vredeswerk van DG Wereldwerk
25 september	Hospice groep Midden Kennemerland
09 oktober	Doopsgezinde Zending
23 oktober	Vluchtelingenwerk Nederland

Renderd Gaaikema, zoals we ons hem goed kunnen herinneren

In dit kerkje in La Chapelle Faucher, uit de 11e eeuw, hebben de deelnemers van de Zangweek een concert gegeven. Als eerste nummer is het Gebed voor Oekraïne ten gehore gebracht. De zangweek wordt jaarlijks georganiseerd door Justina Oosters. Beluister ook op youtube:

<https://youtu.be/5tqo1jwlULc>

NIEUWE HUISSTIJL

Er is voor gekozen om de huisstijl te laten ontwikkelen door Kantoor de Loor van vormgeefster Susan de Loor. Zij is is al jaren als vormgeefster verbonden aan de doopsgezinden en heeft onder andere de huidige communicatiestijl van de doopsgezinden ontworpen, zoals de website, Doopsgezind NL en Doopsgezind Plus. Ook heeft ze ontwerpen gemaakt voor Doopsgezind Haarlem en de DG Rotterdam.

De huisstijl is modern, krachtig en gaat uit van twee belangrijke aspecten van het doopsgezinde geloofsleven: de volwassenendoop en de inspiratie en warmte van de kaars. Dat wordt gesymboliseerd door van de 'o' een doopschaal te maken waar een druppel in valt. De druppel in combinatie met de 'i' eronder kan als kaars gezien worden.

De nieuwe huisstijl is ook de basis van de nieuwe website. Deze website is in ontwikkeling en zal als alles goed gaat na de zomer volledig functioneren.

De komende maanden zal de nieuwe huisstijl langzaam terug te vinden zijn in uitingen van de doopsgezinden in Nederland. We hopen van harte dat gemeenten gebruik zullen willen maken van de huisstijl, al is het maar om iedereen te laten zien dat we ondanks onze verschillen en eigenheid een gemeenschap zijn die waarden deelt.